

Pla Estratègic de Granollers

Primera sessió del Cicle de conferències "Ciutats sostenibles per transformar el món" dins el marc de tancament del II Pla Estratègic de Granollers

Ciutats en què ningú quedi enrere

Dijous, 18 d'octubre de 2018

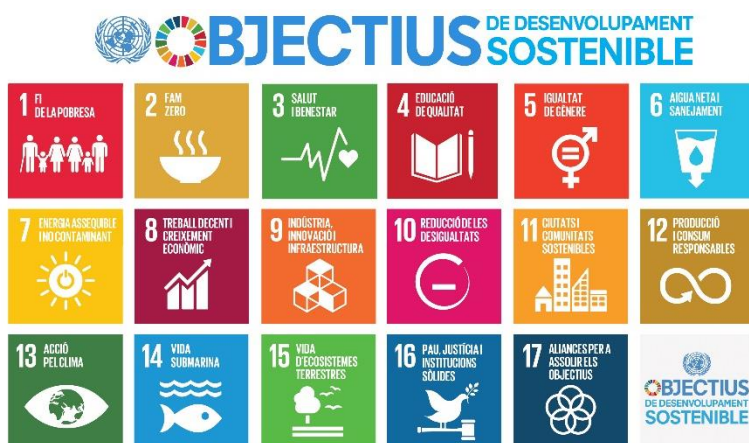
Moderador: Sergi Picazo, periodista de la cooperativa Sentit Crític i professor universitari

Ponents:

Manuela Carmena, alcaldessa de Madrid

Blanca Garcés, investigadora sènior de l'àrea de migracions del CIDOB; professora associada al Departament de Ciència Política de la Universitat de Barcelona; focus actual sobre les polítiques d'integració a Europa i els discursos sobre persones refugiades des d'una perspectiva europea comparada

Sandra Ezquerra, directora de la Càtedra UNESCO de Dones, Desenvolupament i Cultures de la Universitat de Vic; focus actual sobre l'economia feminista i les cures remunerades no remunerades

Organitza

Ajuntament de Granollers

Amb el suport

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Ciutats en què ningú quedi enrere

Avui les ciutats són més importants que mai en la lluita per la igualtat social, la llibertat i els drets. De fet, la població urbana ha augmentat un 25% en els últims anys, i la meitat de la població mundial es concentra en el 2% del territori del planeta. Això no vol dir, tanmateix, que tots siguem iguals. Al contrari, cada cop es presenten més desigualtats entre les persones a nivell social, econòmic, cultural, etc.

Una de les manifestacions més evidents de la vida a les ciutats és la segregació urbana, amb barris rics, barris de classe mitjana, barris pobres, etc. Curiosament, és en aquests últims barris, normalment a la perifèria, on es concentren el major dèficit de serveis bàsics, unes escoles més precàries, un transport públic més deficient, i altres mancances. Fins i tot l'esperança de vida ve marcada pel barri, el territori, on has nascut i viscut. A Barcelona, per exemple, l'esperança de vida dels habitants de Torre Baró o Ciutat Meridiana és fins a 10 anys menor que la dels habitants de barris benestants com Pedralbes o Sarrià. Aquestes desigualtats afecten tant ciutats que han estat tradicionalment governades per la dreta com aquelles que ho han estat per l'esquerra.

Tot apunta que la ciutat es convertirà en el nou terreny de joc de la lluita de classes. Apareixen nous reptes, conflictes i problemes en la que és la societat més global i urbana de la història de la humanitat. Les ciutats i els pobles, la trinxera local, podrien convertir-se en un mur de resistència contra les desigualtats, el neoliberalisme i la uniformitat global. Un dels grans reptes que cal afrontar és com preservar l'Estat del benestar des de la proximitat. Els ajuntaments estan en permanent contacte amb la realitat de la ciutat i dels ciutadans, són el primer mur de contenció, qui envia a l'assistent social que arriba a un pis i es troba en una situació problemàtica: d'una família migrant, d'un avi que viu sol, d'una dona pobra amb els seus fills, etc.

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible impulsada per les Nacions Unides apel·la a “no deixar ningú enrere” com a paradigma per apropar-se a un desenvolupament sostenible inclusiu i que posi la dignitat humana al centre. Una part significativa dels objectius que planteja l'agenda s'orienten a la persona, a garantir que tothom tingui les mateixes oportunitats en termes educatius, de salut, d'habitatge o de treball decent, i ningú quedi exclòs per raó de gènere, orientació sexual, ètnia, procedència o discapacitat.

“Les ciutats són més importants que mai en la lluita per la igualtat social, la llibertat i els drets.”

En aquest context, existeix un consens que l'aposta per no deixar ningú enrere no serà possible si no es compta amb el compromís de les ciutats, la ciutadania i els actors que hi operen — governs, societat civil, sector privat, universitats, etc. Les ciutats han de tenir un rol clau en la mesura en què són alhora espai de vida, de convivència i d'oportunitats i ell lloc físic on es construeixen els murs en els quals es materialitzen les exclusions i les desigualtats.

La ciutat és escenari d'exclusions que adopten formes i configuracions diverses. Són exclusions derivades de l'expulsió dels sistemes de producció i del mercat de treball, de l'impacte de l'economia especulativa, del rebuig al que és diferent o de les construccions socials que han regit durant segles les nostres societats. Es tracta d'exclusions que prenen forma en la vida quotidiana i que incideixen directament en la qualitat de vida i en el benestar dels sectors més vulnerables de la societat: els immigrants, les minories ètniques, les dones, els col·lectius LGTBI, la gent gran, els infants, o les persones malaltes o amb alguna discapacitat.

Però la ciutat també és i ha de ser espai de vida i de convivència quotidiana. Ha de ser l'espai en què les persones desenvolupen els seus projectes i aspiracions; el lloc on es relacionen, s'expressen i es comprometen, coresponsabilitzant-se, en un avenir compartit. En aquest espai, les persones fan tot això gaudint de drets, reconeguts i universals, dels quals deriven, en un marc clar i compartit, certes obligacions. Aquests drets apel·len a la possibilitat que les

“L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible impulsada per les Nacions Unides apel·la a “no deixar ningú enrere” com a paradigma per apropar-se a un desenvolupament sostenible inclusiu i que posi la dignitat humana al centre.”

persones gaudeixin, en igualtat de condicions, d'una infància feliç i una vellesa digna; que treballin, que expressin la seva diversitat i en gaudeixin; que tinguin accés a l'educació, la cultura, la salut, l'alimentació i l'habitatge de qualitat; que es desplacin lliurement i gaudeixin d'espais verds i de lleure, i que respirin un aire no contaminat. I tot, en un espai de seguretat i protecció.

En els darrers anys, algunes ciutats s'han declarat com a “refugi” i s'han compromès a donar recer a les persones desplaçades, ja sigui per conflictes o per necessitats econòmiques. Aquest refugi pren la forma de polítiques públiques d'integració, de convivència i

de respecte a la diversitat. També són moltes les ciutats que estan apostant per la cura com a eix vertebrador de les seves polítiques públiques, cura que té a veure amb la garantia que tothom pugui gaudir de la vida en la seva expressió més quotidiana de benestar. Les ciutats impulsen polítiques integrals en àmbits com l'atenció als col·lectius més vulnerables (gent gran, infants, immigrants, minories, etc.), la seguretat en l'espai públic, l'educació, la salut, la seguretat, el lleure i l'ocupació.

Quins són els reptes als quals s'enfronten les ciutats avui dia perquè ningú es quedi enrere? Amb quins obstacles es poden trobar a l'hora de tirar endavant polítiques socials?

En els últims anys, al nostre entorn s'ha posat molt en qüestió l'estat del benestar. El dret a la ciutat es refereix a tenir drets, però també tenir accés a aquests drets, és a dir, s'ha de treballar perquè aquests drets conferits no quedin relegats al terreny teòric i esdevinguin una realitat plena. Estem parlant dels drets civils, polítics, socials, i també del dret de sentir la ciutat com una ciutat de tothom, de què tothom és part i en què tothom hi és inclòs; una ciutat lliure de violències, especialment masclistes, però també homòfobes i xenòfobes, en què tothom tingui la llibertat de moure's amb seguretat i autonomia.

En el moment actual, ha esdevingut crucial reafirmar-se contra les polítiques de retallades; contra els discursos hegemònics, excloents i xenòfobs, com també contra els grans capitals globals i els processos extractivistes que converteixen en mercaderies els drets fonamentals com el dret a l'habitatge. I cal fer-ho, cal reafirmar-se, no quedant-se només en la denúncia de la injustícia sinó, sobretot, oferint models alternatius.

Igualment, també és important anar més enllà dels discursos a favor de les polítiques socials, discursos que els qui hi estan en contra anomenen “bonistes”. Es

“En el moment actual, en què s'ha posat molt en qüestió l'estat del benestar, cal reafirmar-se, no quedant-se només en la denúncia de la injustícia sinó, sobretot, oferint models alternatius”.

tracta d'una qüestió de convivència, ja que cal pensar que l'exclusió d'avui és el conflicte de demà. La feina de les ciutats, per garantir els drets i l'accés a ells, ha de ser precisament evitar tota exclusió. Dit en positiu, la inclusió és la condició fonamental per a la seguretat de tota la ciutadania.

El dret a la ciutat també es refereix a la prestació de serveis bàsics que satisfacin les necessitats d'aquells col·lectius socials que requereixen majors cures. Amb el clar envelliment demogràfic, s'han endegat diverses mesures en aquest sentit, però encara queda molt per fer. Un dels grups que més cures necessiten són les persones grans. Les persones grans es veuen privades del dret a la cura en tant que moltes d'elles passen mesos sense sortir de casa i socialitzar-se perquè els espais públics no estan adaptats a les seves necessitats. De la mateixa manera, les criatures requereixen ser el centre del disseny de tota ciutat, tenir espais per al joc per a elles i les seves famílies que siguin compatibles amb altres usos intergeneracionals, poder anar a escoles bressol municipals i accessibles a nivell econòmic i que comptin amb models pedagògics en línia amb el dret a la ciutat. La realització d'aquests drets és, encara, un repte important.

L'Ajuntament de Madrid ha volgut donar resposta a aquest repte major fent una gran aposta per la solidaritat. La solidaritat, que ha esdevingut un dels tres principis inspiradors de tota actuació del consistori, s'entén com la vocació de tot conjunt de persones. En contra del que afirma el model neoliberal, segons el qual la humanitat és una lluita entre uns i altres en què els forts sobreviuen i els dèbils es queden avall com una espècie de darwinisme social, per al consistori la humanitat té la seva base en la solidaritat, i és gràcies a la solidaritat que la societat, les ciutats, avancen.

La segona edició del Festival de Filosofia de Madrid, que va tenir lloc la tardor de 2018, tenia com a objectiu fer veure a la societat com d'important és la reflexió. Cal reflexionar sobre tot, sense acceptar la rutina i els estereotips que ens ronden sens més, perquè és així com correm el perill d'oblidar-nos de l'essència fonamental de la vida, que és la solidaritat. I, com que la reflexió és necessària a nivell individual i també col·lectiu a nivell de ciutat, es va assegurar que el Festival es dugués a terme de manera descentralitzada en les diverses biblioteques municipals a fi de no deixar ningú enrere.

“La humanitat té la seva base en la solidaritat, i és gràcies a la solidaritat que la societat, les ciutats, avancen.”

És essencial que aquest rol imprescindible de la solidaritat arribi a la ciutadania i sigui ben comunicat: si no hi ha intercanvi d'accions i pensaments a la ciutat, si no hi ha aquesta consciència col·lectiva, la ciutat s'enfonsa. La protecció del medi ambient, per exemple, és una de les expressions pures de la solidaritat a la ciutat: o el cuidem entre tots, o ens afectarà negativament a tots sense excepció.

A Madrid s'ha aconseguit la conscienciació de la ciutadania a l'entorn de la protecció del medi ambient, cosa que s'ha pogut comprovar a través del gran suport rebut per al projecte de peatonalització del centre de la ciutat. L'obstacle més gran ha estat l'oposició política rebuda, com era d'esperar, que ha apostat per crear un cert sentiment de por envers un futur desconegut en què, per exemple, no es poden portar les criatures en cotxe a l'escola. També és cert, però, que aquesta oposició ha estat més formal que real, atès que s'entén que aquesta mesura afavoreix la ciutadania en el seu conjunt, i no només una part de la societat.

Un dels grups socials més vulnerables són les persones immigrades, que els populismes vinculen amb la delinqüència i altres problemes socials i intenten excloure de les polítiques socials a tots nivells. Com es pot adreçar aquesta qüestió sense caure en el bonisme?

És important llançar una reflexió sobre en què consisteix ser “bonista”: si l’única alternativa és no ser-ho, és evident que el “bonisme” és la millor opció, un requisit essencial per a l’acompliment dels drets de la ciutadania. Aquest “bonisme”, que lliga amb la solidaritat, és més palès en les ciutats, on molts dels objectius marcats només es poden aconseguir si es compta amb tota la ciutadania, com és la salut pública. Si tothom està inclòs en les polítiques de prevenció, en la primera fase d’atenció primària, en els calendaris de vacunació, s’està actuant a favor de la salut pública; si hi ha col·lectius no inclosos, s’està anant en contra d’aquesta pretesa salut pública. És aquesta, en realitat, la tasca de les administracions locals: protegir tots aquells béns que pertanyen a tota la ciutadania i que només es poden garantir si es compta amb tothom.

“La tasca de les administracions locals és, precisament, protegir tots aquells béns que pertanyen a la ciutadania en conjunt i que només es poden garantir si es compta amb tothom.”

Per combatre els populismes cal una denúncia permanent dels discursos xenòfobs, a través de les campanyes antirrumors, les oficines contra la discriminació i altres estratègies. És determinant, a més, no quedar-se només en la denúncia, sinó que cal proposar models alternatius en positiu. Restar en el silenci i intentar encobrir o no veure el problema és, en tot cas, molt perillós. De fet, als Països Baixos, a finals dels anys 90 es va començar a hegemonitzar els discursos xenòfobs perquè anteriorment s’havia silenciado el conflicte.

Les ciutats estan repletes de diversitat, a nivell individual i també col·lectiu, i s’ha de treballar positivament per convertir aquesta realitat en una fortalesa. En conseqüència, no es tracta només d’afirmar que la migració no és negativa. És necessari, a més, raonar per què és positiva, i per què actuant des de la bondat s’obté una major cohesió social. Fins i tot Adam Smith, pare dels conceptes de la mà invisible i l’interès en l’economia i en què erròniament es basen els defensors del neoliberalisme, parla de l’empatia i els valors socials com a motor del desenvolupament de la humanitat. I per convèncer, a més, els discursos polítics han de ser sostinguts en dades i anar més enllà dels epítets, dels casos aïllats, de les anècdotes personals.

Què és la ciutat de les cures i què implica?

L’economia s’ha d’entendre més enllà del creixement del PIB, de les primes de risc, dels salaris. La ciutat de les cures reivindica aquelles activitats, sovint no remunerades, que, si no es duen a terme, comporten una aturada de l’economia. Estem parlant de tasques com portar les criatures a l’escola, preparar-los el menjar, rentar-los la bata de l’escola, o de cuidar la gent gran, fer-los companyia, etc., i que sovint assumeixen les dones. El paradigma de l’home blanc de classe mitjana i independent que, aparentment, no necessita cures és totalment fals: perquè en algun moment de la vida, tothom necessita d’aquestes cures.

El concepte d’economia tradicional necessita una reformulació. I els ens locals estan en una posició privilegiada, precisament, per posar la provisió de benestar social i les cures al centre

de l'economia. Les cures són, de moment, una font de desigualtat social enorme: atès que les dones passen un temps major que els homes oferint aquestes cures a les persones del seu entorn, reben una pensió de jubilació molt menor que ells, tot renunciant molts cops a projectes vitals per fer-ho.

La democratització de les cures apunta a abordar aquestes desigualtats. I ho fa des de quatre perspectives. La primera és la disminució de la sobrecàrrega de les famílies en aquestes cures i la generació de corresponsabilitat en la resta d'actors socials (ajuntaments, xarxa comunitària, sector privat). La segona és la creació d'un imaginari en què la cura és al centre. En tercer lloc, la democratització passa per la comprensió que la cura no té per què ser oferta per les dones únicament, sinó que homes i dones tenen la mateixa capacitat per prestar-les. S'entén també que aquesta prioritització de les cures no es pot fer en detriment de la qualitat de vida i la dignitat d'altres persones, en aquest cas les persones cuidadores. Finalment, la democratització requereix de l'apoderament d'aquestes persones cuidadores i fomenta espais on puguin intercanviar estats d'ànim i reivindicar els seus drets.

“La democratització de les cures apunta a abordar aquesta font de desigualtat social, entre d'altres, a través de la generació de corresponsabilitat en tots els actors de la societat.”

actors de la societat,
de corresponsabilitat en tots els

L'economia feminista demostra que les cures no estan incloses en les activitats que componen el PIB d'un país, cosa que és un error i que, certament, s'ha de canviar. Des de Madrid s'ha apostat per donar valor a aquestes cures, treballant perquè les persones que es dediquen a aquest sector gaudeixin d'unes millors condicions, però també per la creació d'un sentiment de corresponsabilitat entre la societat. En ocasions s'ha dit que la cura és la individualització del dret: a Madrid s'ha proposat acostar la burocràcia administrativa a la

ciutadania, tot fomentant que el personal que s'encarrega d'oferir serveis a la ciutadania ho faci de manera individualitzada, essent conscient que qui es té davant és una persona i que se l'ha de cuidar.

Com és possible finançar un bon estat del benestar, especialment en relació amb els col·lectius més desafavorits, i tenint en compte les limitacions financeres i competencials dels ajuntaments?

Ja fa uns anys que s'ha instal·lat el relat que defensa que el benestar social va en contra dels equilibris fiscals i que no és eficient, fins i tot des de les esquerres del canvi. Es va defensar que, per sortir de la crisi, calia un neoliberalisme renovat, però no es van tenir en compte alternatives que són possibles i que permeten, a més, apostar per polítiques redistributives i el foment del benestar social.

Un exemple de col·lectiu vulnerable actualment, i per al qual s'han de trobar solucions locals, és la joventut. En primer lloc, ja no parlem de “milleuristes”, atès que moltes persones joves no arriben ni a aquesta xifra. En segon lloc, ja no és només la “precarietat de les persones sense feina” sinó la “precarietat de les persones amb feina”. Igualment, l'accés a l'habitatge s'ha convertit en un problema principal que cal resoldre ràpidament.

Els ajuntaments tenen complicat impulsar un canvi de model en aquest sentit donades la baixa capacitat de generar ingressos i les restriccions que imposen els nivells superiors de govern.

Igualment, els mandats electorals no afavoreixen la reflexió a llarg termini sobre polítiques econòmiques que fomentin, a la vegada, la sostenibilitat ambiental i social. Atès aquest marc, cal fer tot el que sigui possible per repensar els models actuals i fer-ho, sempre, amb la ciutadania i els actors locals.

La limitació de recursos i competències de les ciutats que s'apunta afecta també les migracions. En primer lloc, perquè el fenomen migratori cal començar a abordar-lo en els països d'origen (entre d'altres, aturant l'espòli del continent africà per part dels països del Nord): tothom ha de tenir el dret de migrar, però també el dret de no haver de migrar.

En el nostre territori, aquestes limitacions demostren una paradoxa: són les ciutats les que reben i integren les persones immigrades en primera instància, i són les ciutats les que pateixen les males polítiques nacionals. Això no obstant, les ciutats sí que tenen unes competències bàsiques per a la inclusió i la integració d'aquestes persones: en habitatge, en serveis socials, en espais públics, en polítiques culturals. És fonamental, doncs, que actuïn, fins i tot en contra de les directrius nacionals, tal com han fet les ciutats refugi actualment o, en el seu moment, les ciutats santuari nord-americanes.

A Madrid, amb l'anomenada targeta de la ciutadania, tota persona sense papers i resident a Madrid té accés a tots els serveis que ofereix l'Ajuntament. A més, aquestes persones poden participar en uns cursos que els donen accés als papers oficials sobre els quals l'Ajuntament té competències. Malgrat les reticències d'algunes persones per por que s'utilitzi el procediment per deportar-los, ja s'han tramitat unes 80 targetes amb perspectives positives.

“És fonamental que les ciutats actuïn per defensar el benestar dels ciutadans, fins i tot en contra de les directrius nacionals. A Madrid, la targeta de la ciutadania permet a les persones sense papers d'accedir a tots els serveis oferts per l'Ajuntament.”

l'Ajuntament.
a tots els serveis oferts per
persones sense papers d'accedir

És evident que les ciutats grans tenen més recursos, capacitats i veu per impulsar les seves polítiques, però tant les ciutats grans com les ciutats petites poden oferir els serveis bàsics i socials necessaris. Un exemple n'és el municipi de Riace, a Itàlia, que amb el pressupost i les capacitats d'un ajuntament d'una localitat de 1.754 habitants ha aconseguit desafiar les polítiques nacionals del Govern italià i ha creat un govern d'acollida alternatiu, en positiu, a aquests models excloents que molts cops es presenten com als únics possibles.

De la mateixa manera, cercar l'equilibri entre les grans urbs, les ciutats petites i mitjanes i el món rural, tot articulant mecanismes de trobada i cooperació entre ells i reivindicant el paper de cadascú, és necessari per a un desenvolupament sostenible. Trobem aquesta necessitat, per exemple, en el fet que les grans ciutats són sistemes que van en la direcció contrària de la protecció ecològica i, a més, absorbeixen en grans quantitats el que es produeix a les zones rurals.

També ens ho mostra el fet que a les grans ciutats ens trobem comunitats molt desestructurades: persones que viuen lluny de les famílies, no coneixen els seus veïns... mentre que a les ciutats més petites i les zones rurals allà on no arriba l'acció pública (per la manca de recursos i capacitats que comentàvem) sí que arriba l'acció comunitària, la solidaritat, el treball en xarxa. Així doncs, les ciutats grans han de saber ser també ciutats petites i treballar amb les dinàmiques d'aquestes últimes.

Amb tot això, cal no oblidar, a més de la necessitat de solidaritat i de canals de col·laboració amb els ens locals de l'entorn, la importància de la participació de la ciutadania i dels actors locals en la gestió pública. Aquí es presenten dos reptes que fan que sigui difícil donar-hi resposta: en primer lloc, que els instruments legislatius a nivell substantiu i procedimental de vegades no ofereixen l'agilitat i l'adaptabilitat que requereix la ciutadania i, en segon lloc, que el ritme de vida de les persones i les famílies no sempre permet una mobilització completa. Davant d'això, caldrà trobar nous models de participació, dinàmics, que utilitzin diversos canals, innovadors i creatius. Per complir amb aquest propòsit, a l'ensem, serà fonamental reivindicar el paper de la joventut en el procés, que ja és un èxit entre d'altres en el moviment feminista.

Clausura: Josep Mayoral, alcalde de Granollers

M'agradaria agrair la presència de totes les persones que són aquí. Es tanca ara el pla estratègic vigent, un pla que ha tingut com a lema "Granollers, ciutat educadora". És ara que s'ha de fer balanç, i s'ha de fer no a partir de declaracions grandiloqüents sinó a partir dels interrogants. Perquè el valor més important rau en la paraula i en els interrogants, tal com ha anat sortint en aquesta conferència. I perquè les respostes es troben en la proximitat, en el contacte amb la gent, a la plaça del poble, al centre cívic, a les instal·lacions esportives. Preguntar i escoltar és un exercici imprescindible. La comunitat és el gran marc de transformació. I les ciutats no poden fer-ho soles. Necessiten treballar en xarxa, i sobre la base de la generositat, per transformar el món.

Annex 1. Nota de concepte de la primera conferència del Cicle

Construint ciutats on ningú quedi enrere. Dret a una ciutat d'oportunitats

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible impulsada per les Nacions Unides apel·la a “no deixar ningú enrere” com a paradigma per apropar-se a un desenvolupament sostenible inclusiu i que posi la dignitat humana al centre. Una part significativa dels objectius que planteja l'agenda s'orienten a la persona, a garantir que tothom tingui les mateixes oportunitats en termes educatius, de salut, d'habitatge o de treball decent, i ningú quedi exclòs per raó de gènere, orientació sexual, ètnia, procedència o discapacitat.

En aquest context, existeix un consens que l'aposta per no deixar ningú enrere no serà possible si no es compta amb el compromís de les ciutats, la ciutadania i els actors que hi operen — governs, societat civil, sector privat, universitats, etc. Les ciutats han de tenir un rol clau en la mesura en què són alhora espai de vida, de convivència i d'oportunitats i ell lloc físic on es construeixen els murs en els quals es materialitzen les exclusions i les desigualtats.

La ciutat és escenari d'exclusions que adopten formes i configuracions diverses. Són exclusions derivades de l'expulsió dels sistemes de producció i del mercat de treball, de l'impacte de l'economia especulativa, del rebuig al que és diferent o de les construccions socials que han regit durant segles les nostres societats. Es tracta d'exclusions que prenen forma en la vida quotidiana i que incideixen directament en la qualitat de vida i en el benestar dels sectors més vulnerables de la societat: els immigrants, les minories ètniques, les dones, els col·lectius LGTBI, la gent gran, els infants, o les persones malaltes o amb alguna discapacitat.

Però la ciutat també és i ha de ser espai de vida i de convivència quotidiana. Ha de ser l'espai en què les persones desenvolupen els seus projectes i aspiracions; el lloc on es relacionen, s'expressen i es comprometen, coresponsabilitzant-se, en un avenir compartit. En aquest espai, les persones fan tot això gaudint de drets, reconeguts i universals, dels quals deriven, en un marc clar i compartit, certes obligacions. Aquests drets apel·len a la possibilitat que les persones gaudeixin, en igualtat de condicions, d'una infància feliç i una vellesa digna; que treballin, que expressin la seva diversitat i en gaudeixin; que tinguin accés a l'educació, la cultura, la salut, l'alimentació i l'habitatge de qualitat; que es desplacin lliurement i gaudeixin d'espais verds i de lleure, i que respirin un aire no contaminat. I tot, en un espai de seguretat i protecció.

En els darrers anys, algunes ciutats s'han declarat com a “refugi” i s'han compromès a donar recer a les persones desplaçades, ja sigui per conflictes o per necessitats econòmiques. Aquest refugi pren la forma de polítiques públiques d'integració, de convivència i de respecte a la diversitat. També són moltes les ciutats que estan apostant per la cura com a eix vertebrador de les seves polítiques públiques, cura que té a veure amb la garantia que tothom pugui gaudir de la vida en la seva expressió més quotidiana de benestar. Les ciutats impulsen polítiques integrals en àmbits com l'atenció als col·lectius més vulnerables (gent gran, infants, immigrants, minories, etc.), la seguretat en l'espai públic, l'educació, la salut, la seguretat, el lleure i l'ocupació.

El debat s'orientarà a analitzar quins són els principals reptes de les ciutats en aquests àmbits i a veure quines respostes poden donar tant els governs com els operadors econòmics i socials. Es posaran sobre la taula experiències concretes de polítiques públiques impulsades per ciutats en àmbits com la cura i el refugi; s'analitzaran les aliances creades per treballar amb els sectors més vulnerables, i es debatrà sobre límits, obstacles, eines i recursos. Tot, des d'una perspectiva crítica i amb voluntat a construir propostes des de la ciutat i per a la ciutat.

Preguntes per emmarcar el debat:

- Què implica no deixar ningú enrere? Quins obstacles troben les ciutats per garantir drets als col·lectius més vulnerables?
- Quina forma ha de tenir la ciutat per garantir que ningú queda enrere? Com es pot evitar la fragmentació, la segregació espacial o la financerització de la ciutat?
- Què és una ciutat refugi? De quines eines disposen les ciutats per acollir les persones immigrants i refugiades? Com es gestiona el conflicte amb l'Estat per anar més enllà de la retòrica política? Hi ha espai per a la desobediència?
- Com es pot fer front des de la ciutat als discursos xenòfobs, racistes, masclistes, homòfobs... que impulsen alguns col·lectius i plataformes polítiques?
- Què implica la ciutat de la cura? Quins han de ser els principals elements d'una estratègia municipal de cura?
- Existeix un vincle entre cura i desenvolupament econòmic? Quin és i com es gestiona?
- Com es poden forjar noves aliances entre els governs de les ciutats, la ciutadania i el actors de la ciutat (en especial la societat civil, els moviments socials, el sector privat i les universitats) per garantir que ningú queda enrere? Quina ha de ser la finalitat d'aquestes aliances?